

API PRO MAPY

JavaScript a API

- JavaScript nemusí sloužit jen jako čistě klientská aplikace
- v praxi často kombinace serverového řešení a klientské části pomocí API
- první byl Google – JavaScriptovské API již 2005
- v českém prostředí 2007 Seznam a Atlas

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

JavaScript

- Skript se píše mezi tagy `<script> </script>`
- Vkládají se i do `<head>`, ale i `<body>`
- Záleží podle účelu
- Syntaxe tagu `<script>` je následující:

```
<script language="JavaScript" type="text/javascript">
  src="cesta k externímu souboru">
  <!-- samotný javascript - obsah skriptu //-->
</script>
```

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

JavaScript vložený do stránky

```
<script language="JavaScript" type="text/javascript">
  <!-- samotný javascript - obsah skriptu //-->
</script>
```

- Atribut language – název skriptovacího jazyka
- Atribut type – typ skriptu – u našich webových map vždy `text/javascript`
- Existují prohlížeče, které nemusí rozumět JavaScriptu → je vhodné zapsat začátek skriptu `<!-- a na konec //-->`
- Prohlížeč by jinak vypsal skript jako normální text, takto ho bere jako komentář a neukáže ho

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Co je potřeba pro takovou vlastní mapu?

- vygenerovat si klíč na domovské stránce API
  - Seznam** api.mapy.cz
  - Atlas** api.amapy.cz
  - Google** google.com/apis/maps
- umístit základní JavaScriptovský kód na své stránky
  - nutno specifikovat na jaký element www stránky se má mapa navázat
  - velikost mapy pomocí parametrů zdrojového kódu nebo CSS
- pokud se chce, přidat další funkcionality

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Funkcionalita: Seznam mapy

SEZNAM

- API v2.0
- nejslabší funkcionality z této trojice (mapa, základní interakce, značky)
- funkce i licenční podmínky nastaveny pro zobrazení mapy jako statického obrázku u kontaktu
- limit 1000 na maximální počet zobrazení
- pouze nekomerční využití
- nejlepší podklady satelitních snímků i jiných map
- nemožnost využívat všechny podklady portálu mapy.cz
- propojení s IDOSem
- obrovská návštěvnost portálu mapy.cz

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Funkcionalita: Atlas mapy

- nejnovější řešení, rychlejší v porovnání se Seznamem
- funkcionality navíc: podpora vykreslování vektorových tras, přidávání obsahu k bodům (např. fotografie, další mapy,...), více kartografických současných systémů, podpora scriptingu, nemovitosti
- zdarma pro nekomerční využití
- podpora případným komerčním aplikacím
- nelze využít intranetově
- oficiálně se pracuje na geokódování – ale nikde už delší dobu nejsou informace (vývojář API od Atlasu odešel)
- kvalitní a kartograficky správnější podklady
- možnost je všechny využívat v API

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Funkcionalita: Google mapy

- nejstarší, ale nejvíce se dynamicky rozvíjející řešení
- 2005 zveřejněno JavaScript API, 2008 Flash API
- takřka žádná licenční omezení
- omezení na 15 000 geokódovacích dotazů za den, věku autora na 21 let, publikaci na nevhodných stránkách
- funkcionality nesrovnatelně vyšší v porovnání s našimi mapovými servery:
  - geokódování
  - vlastní mapy
  - export do Google Earth
  - vyhledávání tras
  - přepočty souřadnic

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Funkcionalita: Google mapy

- globální řešení → nejhorší podklady pro ČR
- výborná dokumentace
- na rozdíl od ostatních poskytuje Wizard – jednoduchý průvodce na vytvoření Google Map
- <http://www.google.com/uds/solutions/wizards/mapsearch.html>

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Specifická klientská mapová řešení: Zoomify

- jednoduché HTML řešení mapové publikace
- zdarma pro nekomerční využití
- není XHTML validní
- vytváří dlaždice na několik úrovní zoomu a skládá je do tabulky <table>
- funkcionality: zoom, posun, aktualizace obrazu
- převodník obrazu do dlaždic, prohlížeč
- podpora HTML, JPEG, Flash
- možnost exportu z Photoshopu do Zoomify

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Specifická klientská mapová řešení: Zoomify

- pyramidování v případě zoomify

<http://www.zoomify.com/>
http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?z_height=70&lang=cs&z_width=0&z_newwin=0&map_root=2vm&map_region=mo
http://www.inmapy.cz/imgbig/lvz_area.htm

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Specifická klientská mapová řešení: Image mapy

- obdoba principu Zoomify
- určené pro nepravidelné areály
- typický příklad: mapa správních celků
- definice oblastí + jím přidělení akce
- není závislé na serveru
- akce se tak děje neprodleně


```
<map name="mapka" id="mapka">
<area onmousemove="mapa('1');" onmouseout="mapa('0');" href="#" alt="Hlavní město Praha" title="Hlavní město Praha" shape="circle" coords="76,68,8"></area>
<area onmousemove="mapa('13');" onmouseout="mapa('0');" href="#" alt="Vysocina" title="Vysocina" shape="poly"
coords="123,108,127,86,102,76,86,90,88,100,104,107,105,114"></area>
```

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

SERVEROVÁ ŘEŠENÍ

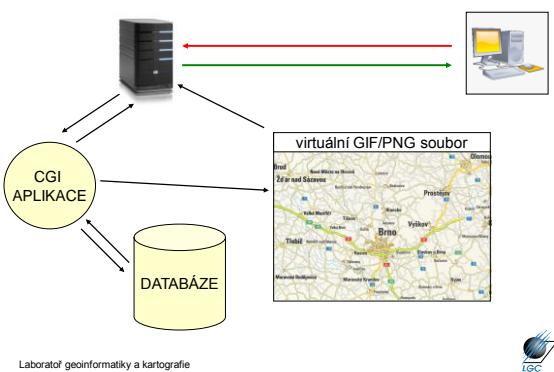
Rozšíření serverové aplikace pomocí CGI

- mapová serverová řešení na Webu začínají v roce 1994
- společnost ImageMap vytváří protokol CGI (Common Gateway Interface)
- umožňuje spustit soubor ze serveru a vložit jej do HTML kódu
- možnost využít KVP (Key Value Pair) verze příkazu
- po otazníku následuje příkaz, ampersand odděluje parametry
- např. <http://geoportal.cenia.cz?udelejToto&parametr1&parametr2>
- možnost vracet polohu a přidat hyperlink
- další využití – přístup k databázi, přizpůsobení informace na základě požadavku uživatele
- u kartografie: možnost požádat o nejnovější mapy z DB a vizualizovat je jak uživatel požaduje

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Rozšíření serverové aplikace pomocí CGI

Rozšíření serverové aplikace pomocí CGI

- kartografická funkcionalita takového systému
  - od jednoduchých statických map
  - až po plně interaktivní webový atlas (jako např. <http://atlas.nrcan.gc.ca/site/index.html>)
- výhody serverových řešení
  - jakýkoli webový prohlížeč
  - jakýkoli operační systém
  - nejsou potřeba nadstavby
- nevýhody serverových řešení
  - vytížení serveru (jednoduché i složené SQL dotazy)
  - rychlosť odpovědi

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

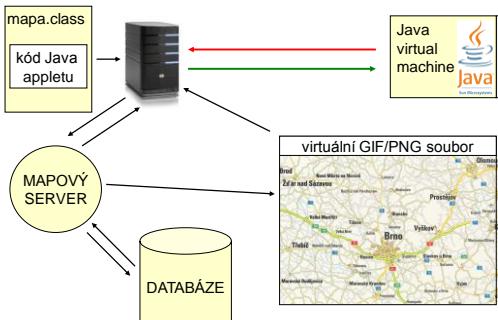
Kombinovaná serverová aplikace

- doposud prezentována oddělená klientská a serverová řešení
- v praxi velmi často kombinace obou řešení
- hlavní výhody:
  - vhodnější zapojení tlustých klientů
  - menší vytížení serveru
- mapový server na sebe bere povinnosti CGI aplikace
- proto umožňuje KVP příkazy
- příkaz je zpracován mapovým serverem, exportován jako GIF/JPG/PNG a poslán klientovi
- na straně klienta je pak např. JAVA aplikace vytvářející GUI

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Kombinovaná serverová aplikace

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: UMN MapServer

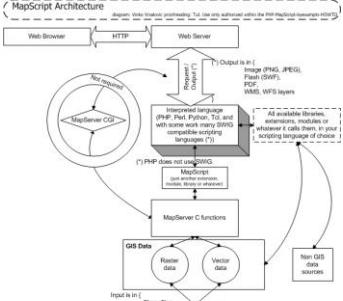
 OSGeo
Your Open Source Compass

- UMN znamená University of Minnesota (ve spolupráci s NASA)
- open source software, nyní pokračuje OSGeo (<http://www.osgeo.org/>)
- postaven na projektech Shapelib, FreeType, Proj4, GDAL/OGR, aj.
- kompilace na platformy Windows, Linux/Unix, MacOS
- obsahuje **MapScript** = přístup k API (založeno na PHP, Perl, Python, Java)
- podpora mnoha vektorových formátů (např. Shapefile, PostGIS, ArcSDE – v knihovně OGR)
- podpora rastrových formátů (např. TIFF/GeoTIFF, EPPL7, JPG, GIF, ECW, ERDAS Imagine, ESRI Grid – v knihovně GDAL)
- podpora souřadnicových systémů v Proj4 (vč. Křováka)

<http://mapserver.gis.umn.edu>

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: UMN MapServer

MapScript Architecture

Diagram illustrating the MapScript Architecture:

- Web Browser → HTTP → Web Server
- Web Server → MapServer CGI
- MapServer CGI → MapServer C functions
- MapServer C functions → GIS Data (Raster data, Vector data)
- GIS Data → Input (Shapefiles, PostGIS (PostgreSQL, 4) tables, TIFF (GeoTIFF, J2K), etc. through GDAL, Oracle, MySQL, Microsoft SQL Server, MySQL, 3.x tables, WMS, WFS layers)
- MapServer C functions → All available drivers, extensions, modules or libraries for working with any scripting language of choice
- MapServer C functions → MapServer CGI
- MapServer CGI → Interpreted language (PHP, PERL, VBScript, and with some work many SSI/CGI compatible scripting languages)
- Interpreted language → Web Server
- Web Server → Output (Image (PNG, JPEG), Flash (SWF), PDF, PS, WMS, WFS layers)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: UMN Mapserver

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

- k mapovému serveru musí být připojena také **databáze** (UMN Mapserver má jako základní PostgreSQL – open source)
- UMN MapServer nenabízí žádnou uživatelskou interaktivitu
- nutná vizualizační nadstavba – jako např. **CartoWeb** (open source)
  - pouze obal (wrapper) pro přístup k UMN MapServeru, který se stará o vlastní vizualizaci
  - příklad na: <http://mapserver.geoqr.muni.cz/cartoweb/geokrima2.php>
- taková kombinace vykresluje rychlosť řádově desetiny vteřiny až vteřiny
- možnost navržení vlastních vizualizačních nadstaveb – jako např. <http://www.bnhelp.cz/>

Serverové aplikace: UMN Mapserver

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: UMN Mapserver

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

- základním konfiguračním mechanismem UMN MapServeru je **MapFile**

- samotná mapa	- výstupní formát	- gridy
- vrstvy	- popisky	- třídy
- měřítko	- dotazování mapy	
- legenda	- spojení	
- vytvoření pomocí poznámkového bloku, ale také :
  - MapEdit <http://www.dmsolutions.ca/technology/maplab.html>
  - MapInfo Professional (rozšíření TYDAC)
  - ArcView 3.x, 8+ (extenze AveiN!) http://umn.mapserver.ch/index_en.php
  - Mapstorer <http://www.mapstorere.org>

Serverové aplikace: UMN Mapserver

• příklad MapFile

```

MAP # MAP keyword signifies the start of the map object
  NAME "World polygon layer"
  GROUP "world_poly"
  LAYER # World polygon layer
    NAME "world_poly"
    GROUP "world"
    DATA "shapefile:World.shp"
    TYPE POLYGON
    COLOR 0 0 0
    LINECOLOR 0 0 0
    LINEWIDTH 1
    STYLES "The World"
  END # end of LAYER
END # end of MAP file
  
```

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: GeoServer

- novější open source alternativa UMN MapServeru
- podpora DB PostGIS, ArcSDE, DB2, MySQL a Oracle
- možnost kombinace s Google Maps
- podpora Google Earth
- založeno na Java (J2EE) servletu
- postaven na Geotools – open source JAVA GIS Toolkit
  - tj. knihovna implementující OGC specifikace
  - standardní metody manipulace s prostorovými daty
- rastrové podporované formáty: JPEG, GIF, PNG, TIFF, GeoTIFF
- vektorové podporované formáty: SVG, PDF, KML, ShapeFile, DB

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: GeoServer

- kombinace GeoServeru a Google map

The screenshot shows a map of Europe with a grid overlay. Overlaid on the map are several colored regions representing different data layers. A legend on the right side lists "Altitude" and "Temperature 2005" as available layers. Below the map, there are download options for "shapefile", "CSV", and "KML". The interface includes tabs for "About", "Google Map", "Manipulator", and "Mapping service DPS".

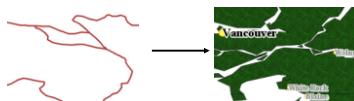
Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: GeoServer

- na rozdíl od UMN MapServeru se dá lehce instalovat
- vizualizace neprobíhá přes MapFile, ale přes SLD (Styled Layer Descriptor); specifikace OGC
- SLD je založen na XML – SLD soubory mohou být použity pro jakýkoli WMS server podporující SLD

Pomocí SLD lze vytvořit

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: GeoServer

- ukázka SLD

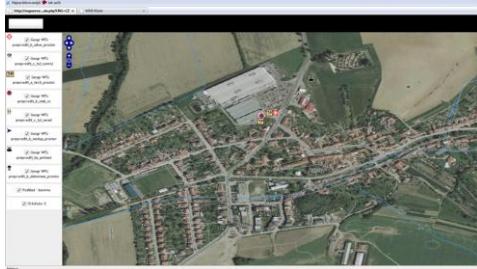
```
<sl舍 version="1.0" encoding="UTF-8">
<ogc:StyledLayerDescriptor xmlns="http://www.opengis.net/wms" xmlns:ogc="http://www.opengis.net/ogc" xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance" xsi:schemaLocation="http://www.opengis.net/wms http://schemas.opengis.net/wms/1.0.0/StyledLayerDescriptor.xsd">
  <ogc:UserStyle name="MyStyle">
    <ogc:Name>My Style</ogc:Name>
    <ogc:FeatureTypeStyle name="LineStyle">
      <ogc:Rule>
        <ogc:LineSymbolizer stroke="#000000" stroke-width="2" stroke-miterlimit="10" stroke-dasharray="none" stroke-linecap="square" stroke-linejoin="miter" stroke-opacity="1.0" stroke-style="solid"/>
      </ogc:Rule>
    </ogc:FeatureTypeStyle>
  </ogc:UserStyle>
</ogc:StyledLayerDescriptor>
```

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

GeoServer

<http://mapserver.geogr.muni.cz/wfs-t/honza/>
<http://mapserver.geogr.muni.cz/wfs-t/experiment/main.php?LNG=CZ>

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: MapServer a GeoServer

- konfigurační možnosti MapFile mají oproti SLD nedostatky

- chybějící částečná průhlednost všech typů symbolů (průhlednost 0 až 100 %)

- nemožnost vložení vektorových symbolů (SVG) nebo alespoň rastrových symbolů s průhledností 0 až 100 % (PNG s alfakanálem)

- nemožnost rotace figurálních symbolů

- nedostatečně liniové vzorky

- chybějící vícečarové nesymetrické symboly (vč. lemovač)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: MapServer a GeoServer

FIGURÁLNÍ SYMBOLY	SLD	MapFile
Externí rastrové výchozové symboly (PNG a vektorové)	✓	✗
Externí rastrové výchozové symboly (GIF, JPEG a indexované barvy)	✓	✓
Externí rastrové výchozové symboly (PDF)	✓	✓
Externí vektorové výchozové symboly (SVG)	✓ ¹	✗
Externí TrueType jednobarvou	✓	✓
Definice vlastních jednobarvých	✓ ¹	✓ ¹
Orientace	✓	✗
Práhlednost 0 až 100 % jednobarvých symbolů (naučeného výrazu v maticích práhlednosti)	✓	✗
Práhlednost 0 až 100 % celé vrstvy (skupiny symbolů) (opatřena je konstantou v příkazech)	✗	✗
Uvnitř referenčního bodu vrstvy	✗	✗ ²
(přide referenčního bodu k symbolu umístěné do mapy; případně může referenční bod být vložen jinou referenčním bodem)	✗	✗ ²

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

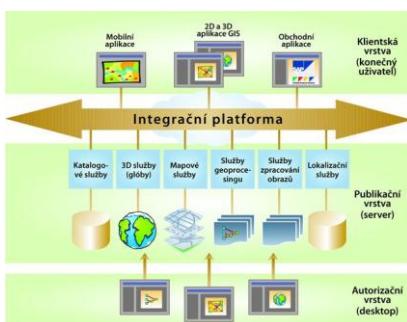

AREÁLOVÉ SYMBOLY	SLD	MapFile
Výplňové barvy	✓ ¹³	✓ ¹⁴
Výplňové vzorkem	✓ ¹³	✓ ¹⁴
Výplňové barevnou	✗ ¹⁵	✓ ¹⁶
Ohrnovací číra	✓	✓
Práhlednost 0 až 100 % jednobarvých symbolů (naučeného výrazu v maticích práhovky)	✓	✗
Práhlednost 0 až 100 % celé vrstvy (skupiny symbolů) (opatřena je konstantou v příkazech)	✗	✗

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: ESRI mapové servery

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: MapServer a GeoServer

ČAROVÉ SYMBOLY	SLD	MapFile
Jednočárové souvislé	✓	✓
Jednočárové písmenové	✓	✓ ⁸
Vlakované symetrické	✓	✓
Vlakované nesymetrické	✗	✗
Liniové významy	✓ ⁷	✓ ⁷
Liniové významy (figurální symbol, který se na linii vzdálenosti vzdáleností od významu (vzdálenost))	✓ ⁷	✓ ⁷
Liniové významy kombinované s písmenovou čarou	✗ ⁹	✗ ¹⁰
Práhlednost 0 až 100 % jednotlivých symbolů (naučeného výrazu v maticích práhovky)	✓	✗
Práhlednost 0 až 100 % celé vrstvy (skupiny symbolů) (opatřena je konstantou v příkazech)	✗	✗
Zhlazování (antialiasing)	✓	✓ Umí zadávat ✓ Gaussovo ✓
Zakončení čáry (linecap) (čárové zakončení)	✓	✗
Ostatní čáry (linejoin) (čárové spojení)	✓	✗
Definice vlastního téma	✗ ¹¹	✓ ¹²

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

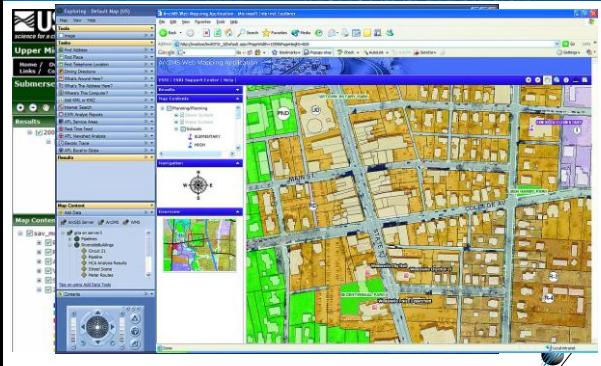
Serverové aplikace: ESRI mapové servery

- ESRI produkt ve třech verzích – ArcIMS, ArcGIS Server, ArcGIS Image Server
- podporované platformy: Windows, Linux - jednoduchá instalace
- tvorba uživatelských aplikací ve vývojových prostředích .NET, Java, AJAX, XML/SOAP, J2EE, C++, ...
- ArcIMS – základní mapový server: zpřístupňuje mapy, data, metadata
- ArcGIS Server – navíc geoprocessing, geokódování, KML, mobilní podpora, ...
- ArcGIS Image Server – správa rastrových dat v souborech i DB

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: ESRI mapové servery

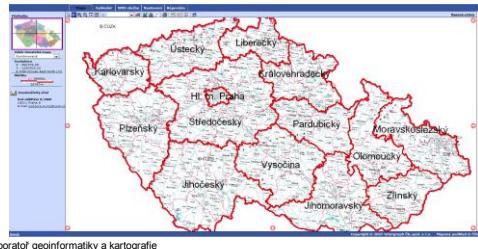

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Serverové aplikace: GeoMedia WebMap

- produkt společnosti INTERGRAPH
- ActiveCGM formát
- obdobná funkcionality jako u ESRI
- řada aplikací v ČR – např. <http://geoportal.cuzk.cz/wmsportal/>

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

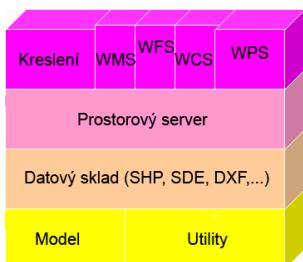
Serverové aplikace – příklady firem v ČR

- INmapy, <http://www.inmapy.cz>
- HS RS, <http://www.bnhelp.cz>
- GEPRO, <http://www.gepro.cz>
- T-Mapy, <http://www.t-mapy.cz>
- INTERGRAPH CS, <http://www.intergraph.cz>

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Architektura serveru

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Webová publikace geodat - optimalizace

Příprava geodat pro publikaci na webu – optimalizace výkonu, času odezvy, datových objemů, ...
Následující kroky nejsou vždy nutné, ale minimálně některé z nich je pro zrychlení aplikace nutné provést

- převedení do společného **souřadnicového systému**
- import **vektorových dat** do prostorové relační **databáze**
- reklašifikace **vektorových dat**, nastavení různých **úrovní zobrazení** pro různé kategorie a měřítka (dálnice, silnice 1. tř., ...)
- vytvoření **generalizovaných verzí** vektorových dat pro rychlejší vykreslování
- vytvoření **prostorových indexů**

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

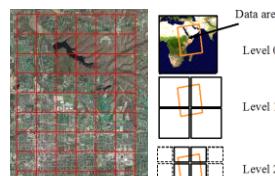
Webová publikace geodat - optimalizace

- vytvoření **indexů u atributových sloupců** na základě kterých budou prováděny dotazy
- vytvoření několika **sad náhledů na rastrová data** s menším rozlišením
- rozřezání rastrových dat na **dlaždice - tiling**
- snížení barevné hloubky u rastrů - **dithering**
- ....

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Webová publikace geodat - optimalizace

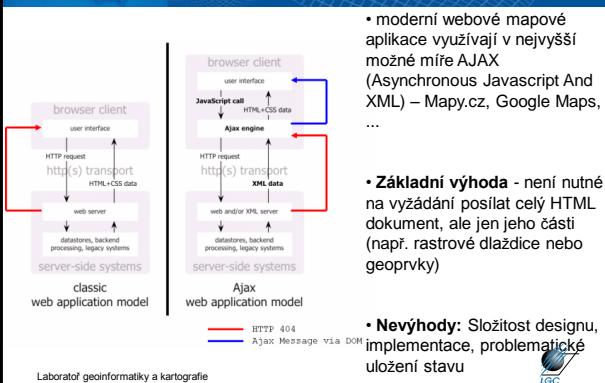
tiling

dithering

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Webová publikace geodat - AJAX

- moderní webové mapové aplikace využívají v nejvyšší možné míře AJAX (Asynchronous Javascript And XML) – Mapy.cz, Google Maps, ...

• **Základní výhoda** - není nutné na vyžádání posílat celý HTML dokument, ale jen jeho části (např. rastrové dlaždice nebo geopravky)

• **Nevýhody:** Složitost designu, implementace, problematické uložení stavu

API klientské části mapových serverů

- server s WMS (ne localhost)
  - tlustý klient: bezproblémové připojení
  - tenký klient: nutno vytvořit klientskou aplikaci
- klientská část jako samostatná aplikace
- klientská část pomocí API
  - OpenLayers (<http://openlayers.org>)
    - nativní podpora GeoServeru

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

OpenLayers

- vložení skriptu (JavaScript) do libovolné webové stránky
- původně vyvinuto společností MetaCarta
- dnes čistý Open Source
- základní myšlenka: odděluje data od nástrojů
- snadná možnost napsání vlastních
  - WMS klientů
  - WFS klientů
  - WFS-T klientů

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

OpenLayers

WFS-T klient Laboratoře geoinformatiky a kartografie

